

El combat dels bascs

Sota la tan vantada "democràcia espanyola, el règim heretat de Franco continua descomposant-se. Ara, les accions para-policiaques espanyoles atravesen la frontera pirinenca i, en territori francès, tenen lloc desaparicions i assassinats de refugiats bascs. El darrer és el del militant Goikoetxea, assassinat el 28 de desembre a Sant Joan Lohitzune. Entrem en la situació en que s'han trobat o es troben l'Argentina, l'Uruguay i Xile sota els règims militars.

I quan la policia espanyola pretén "justificar-se" carregant de "crims" les víctimes, no es dona compte de què, així, confessa ella els seus crims.

El diari parisenc "Le Monde" diu el 31 de desembre: "Si el govern de Madrid no pot ésser acusat d'organitzar deliberadament aquestes incursions punitives, s'exclou cada vegada menys que siguin muntades per medis il·licíacs espanyols". Diu també: "les forces de l'ordre resten compostes, per una part, d'homos que l'època del Caudillo i els seus mètodes brutals de lluita contra el separatisme han marcat profundament...".

Naturalment, aquests crims franquistes aconseguixen que augmenti la combativitat del poble basc. Les manifestacions populars de simpatia als refugiats s'han succeït a Euskadi-Nord i a Euskadi-Sud.

Es molt greu que en aquesta situació el govern dit "socialista" es vegi obligat a fer-se el portaveu dels medis repressius del franquisme, a fer-se, si es pot dir, "més papistès que el papa".

Per arreglar-ho tot, les dretes nacionalistes, a Euskadi i a Catalunya, creuen poder aprofitar l'ocasió de mostrar-se, de fet, "anti-socialistes". No veuen que la dreta franquista està, políticament, perduda.

I si els sectors putxistes del franquisme diuen que "estem en guerra", diuen una gran veritat, però s'equivoquen en el temps del verb. "Estan en guerra", sí, contra nostaltres, contra el poble, no pas "el poble espanyol contra el poble basc". I en aquesta guerra, el franquisme necessàriament ha de perdre la batalla.

Com s'ha dit, cal "aclarir" la situació dels refugiats polítics, bascs i espanyols (republicans). Com havia promès el president francès Mitterrand el 7 de maig del 81 a Biarritz, quan era candidat, cal restablir l'estatut de refugiat polític, no sols pels bascs, sinó pels republicans espanyols i per tots els opositors al franquisme, sempre imperant a Espanya. Cal que el republicanisme espanyol reapregui el dret a existir a l'exili.

Copiem de la correspondència política de Claudi Fournier i Canela, escrita des de l'exili mexicà :

25 de juny de 1975 : "... aquesta "violència terrorista feixista" - sobre el poble basc principalment - és feta per provar encara la capacitat del poble d'aguantar els cops i sotmetre's. Estem en presència d'un altre 6 d'octubre - la repressió d'Astúries - ara aplicada al País basc...

29 de maig de 1977 : ... els bascs intueixen la veritat d'una guerra inacebada, que identifiquen amb la seva únicament, sense adonar-se de debò, conscientment, que és la de tots, la iniciada el 19 de juliol de 1936, que plantejava per primera vegada d'una manera tan generalitzada i evident, la realitat de la multinacionalitat peninsular. No són ells, - els bascs - únicament els involucrats. Són ells i som nosaltres. Som tots, encara que no ens donem per enterats.

15 de juliol de 1978 : ... l'acció de l'ETA, principalment, i de fet, ja els ha superat, als suposats dirigents o dirigents visibles de l'actual situació, i els ha desestabilitzat d'una manera prou evident, que no hi ha forma de refer-se'n.

Ara, podrien liquidar físicament a tots els membres principals de l'ETA - cosa difícil, però projectada, naturalment - però els efectes polítics de l'acció nacionalista de l'ETA ja són inevitables, car la situació creada és, en efecte, irreversible. Encara, remarco, que tractin tossudament d'escamotejar-los! L'ETA implícitament ha vençut, políticament, com expressió del poble basc...

19 de desembre de 1978 : - L'actitud del poble basc i la insistència dels combatents a no abandonar el combat, ha obert una bretxa a les posicions franquistes del govern actual. No es tracta d'una victòria frontal, sinó d'una ocupació de posicions que milloren la pròpia línia de combat.

5 de febrer de 1979 : ... els bascs lliuren el seu (combat) a la seva manera i ben aviat també comprendran que allò principal - que ells minimitzen - és el planteig polític correcte. I aquest no es limita, sinó que contempla la totalitat dels països de l'Estat espanyol.

15 de maig de 1979 : L'acció dels bascs que aparentment i segons ells mateixos està enfocada a la solució noble del seu problema, no beneficia sols els bascs, sinó a tots els pobles de l'Estat espanyol, car contribueix a superar la situació actual en funció d'un futur més lliure i just per a tots els pobles de la península.

13 de juny de 1979 : En tots els grans combats sempre hi ha una força de punta. En el que es lliura a la península, aquest paper l'assumeix Euskadi, la lluita del qual és més genuïna que la catalana, especialment per una raó: que Catalunya ha estat envaïda i encara no han estat assimilats els invasors. Bascònia ho va ésser, però sembla que l'assimilació ha estat més efectiva que a Catalunya, en funció del combat de punta que lliuren.

28 de juny de 1979 : Precisament en el combat dels bascs - que no necessita ser imitat, perquè, sol, cobreix ampliament la necessitat històrica d'una acció semblant - s'està operant l'apertura necessària per iniciar el camí que pot anar a la superació de la guerra. En siguin conscients o no, de fet acompliran aquest objectiu històric de real inici de superació de la guerra.

24 de setembre de 1979 : L'ETA, sigui quin sigui el seu futur, - com ho demostra la palpitant realitat d'aquesta setmana -, de fet ha esmicolat el present (d'Espanya) i l'ha desvirtualitzat completament. Li ha eliminat la possibilitat de futur!

Allò important ara és capitalitzar políticament, el llarg i ample de la península, la lluita basca a base d'estructurar adequadament l'autonomia basca com un grau cap el futur de tots els pobles de la península. En el passat va ser Catalunya, sense tenir-ne plena consciència. Ara serà Bascònia, el capdavanter dels combats polítics més importants per a superar el present...

30 de març de 1980 : ... per a nosaltres la victòria dels bascs... ja està assegurada pel sacrifici dels combatents... Hi ha moltes coses irreversibles, assentades per la lluita, especialment en el País basc...

20 de juliol de 1980 : ... els pobles reivindicatius - entre els quals està Catalunya - estan en deute amb els màrtirs bascs que encara estan lliurant la principal batalla pel retorn de la península a la veritable història, premisa sense la qual l'entrada al futur fora impossible. Aquest és el gran mèrit dels bascs - dels bascs combatents de veritat i gran sacrifici -. Catalunya i tots els pobles de la península i la seva gent no els podran oblidar mai.

Quin combat ?

En les lluites populars a Catalunya, en els anys 30, l'aspiració diguem-ne marxista volia lligar l'emancipació social de les classes treballadores amb l'alliberació nacional de Catalunya.

Sota el franquisme, "la població immigrada, que és nombrosa, (ha estat) portaveu i força de xoc de l'imperialisme espanyolista" ("Manifest català i republicà", 6 d'octubre de 1977).

Avui dia sembla que aquest fenomen continua; el proletariat de parla castellana, a Catalunya, es veu invitat a un combat espanyolista com a un "combat nacional". "Nacionalisme espanyolista" a Catalunya? Ha estat sempre una pretensió de classes reaccionàries. Franco ho va representar i ho va explotar. I abans d'ell l'altre representant de la casta del "sabrot" ja digué que el que aleshores calia fer (13- setembre del 1923) era castellanitzar Catalunya...

.. partint de la falsa base que Espanya és una Nació castellana, que és com dir-nos que els que som de parla diferent, bascs, gallecs, andalusos i catalans ni som espanyols ni tenim nació.

Aquest fenomen, que sembla irreal, si es produeix ara és pel caràcter dretà i burgès del catalanisme que creu governar a les ordres de Madrid.

Si Catalunya vol emancipar-se de la tutela de Madrid cal associar al combat patriòtic el combat social de les classes treballadores, de tots "els que viuen i treballen a Catalunya".

Commemoració

S'ha commemorat, a Catalunya, l'aniversari de la mort de Francesc Macià. S'ha dit "el president Macià" i és just. Però en la dignificació de la funció ens sembla veure-hi una "recuperació" de la figura de lluitador que va ésser Macià.

S'enalteix molt "Catalunya" - sovint "els Països Catalans" -, i la "nació catalana". És just. Però s'oblida el poble - el poble "que viu i treballa a Catalunya" - i el seu combat republicà. Es recordant aquest "combat republicà" que nosaltres commemorem l'aniversari de la mort de Francesc Macià i il·lusà.

Ara es pretén fer creure al poble català que el que va "obtenir" Macià va ésser un Estatut i una Generalitat, quan el que va realitzar Macià, amb Companys i amb el poble, va ésser la proclamació de la República.

S'amaga el combat per la República per fer creure al poble, avui dia, que les seves aspiracions patriòtiques i nacionals es redueixen a una qüestió de "traspassos de serveis", ja que "ens han retornat l'Estatut". La desil·lusió de la població n'és la conseqüència lògica.

La diada del 14 d'abril del 31 no va ésser una jornada de "secessió". Tot el poble va proclamar la República. I la germanor republicana va unir les comunitats lingüístiques.

El combat nacional i lingüístic d'avui dia és un heretatge, una persistència del franquisme. Només es resoldrà amb la superació d'aquest heretatge.

Presentat per : Agustí Clariana - Llo
Joaquim Vinyes - Décines
França